

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

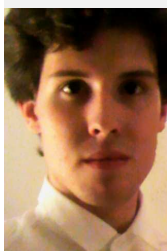
Newsletter

Asijský program

8/2010

listopad 2010

Měsíčník o dění na asijském kontinentu

Listopadové
číslo Asijského
newsletteru,
které právě
držíte v ruce
nebo čtete na
svém monitoru

je po téměř třech letech číslem
posledním.

Od ledna se hlavní pravidelnou
publikací Asociace pro
mezinárodní otázky stane
jednotný odborný časopis, ve
kterém se můžete těšit na
hlubší analýzy dění napříč
kontinenty.

V tomto čísle získáte přehled o
napětí v Koreji a jeho
důsledcích na jihokorejskou
vnitřní politiku od Petry
Prášilové přímo ze Soulu. Pavel
Maškarinec Vám osvětlí dění
posledního roku v nestabilním
Nepálu a Alice Savonová
přiblíží základní problémy
současných vztahů USA-Indie.

Dalším účelem úvodníku je
jménem současné redakce
poděkovat desítkám autorů,
dalším spolupracovníkům a
hlavně Vám, čtenářům.

Za redakci se loučí,

Jan Trnka, editor

V tomto vydání najdete

Korea: Sever proti Jihu

Nepál na konci roku 2010: stát směřující k rozpadu?

Obamův tanec s Indií?

Horký barmský listopad

Náš člověk v Nepálu: rozhovor s Ditou Chapman

Tipy na publikace

Kulturní pozvánka

Minianalýzy

Korea: Sever proti Jihu

Petra Prášilová

V úterý 23. listopadu dopadlo na jihokorejský ostrov Jonpchjong na 200 dělostřeleckých granátů, které zasáhly obydlenou oblast a zabily dva vojáky a dva civilisty. Jižní Korea odpověděla na útok obranou palbou. KLDŘ tvrdí, že útok iniciovala Jižní Korea, která dostala v ranních hodinách varování o stažení vojenského cvičení korejské a americké armády z blízkosti sporné námořní hranice. Jelikož vojenské jednotky Jihu pokračovaly ve cvičení, Sever reagoval na provokaci granátovým útokem. Podle zpráv agentury AP Jihokorejci stříleli v rámci cvičení pouze do vlastních vod, pohybovali se však příliš blízko citlivé hranice. Ta byla v roce 1953 vyznačena OSN a její přesný průběh není příliš jasný. Samotný ostrov Jonpchjong, na kterém sídlí jihokorejská vojenská základna, leží pouze 11 km od hranic KLDŘ. Jižní Korea se i přesto rozhodla provést další připravované vojenské cvičení v oblasti. Od tohoto kroku odrazuje Čína, která varuje před nebezpečím války. Jakákoliv jihokorejská iniciativa může vyvolat nechtěnou reakci Severu. Situace na Korejském poloostrově se značně vyhrocuje také díky odhalenému

zprovoznění dvou tisíc centrifug na obohacování uranu v jaderném komplexu Jongbjon v Severní Koreji.

Existuje několik teorií, které objasňují agresivní iniciativu Severní Koreje a její načasování. Jedna z možných verzí vysvětluje, že snaha KLDR vyprovokovat konflikt na Korejském poloostrově má usnadnit nejmladšímu synovi Kim Čong Ila převzetí moci nad zemí. Diktátor oznámil zvolení svého nástupce Kim Čong-Una v září 2010. S novým nástupcem úzce souvisí i další možnost pro objasnění severokorejských útoků. Podle některých odborníků je možné, že se armáda KLDR bouří proti budoucímu vůdci, který je příliš mladý a nezkušený, a nekontrolovanými provokacemi Jihu dává najevo nesouhlas s Kim Čong Unem a nekonzistenci s režimem. V případě, že by se tato teorie prokázala jako pravdivá, znamenalo by to jistý úspěch pro Jižní Koreu a přiblížení se k vytouženému sjednocení.

Soul se potýká s kritikou občanů za přílišnou „měkkost“ vůči Severu za nedostatečnou odvetu po úterním bombardování. V centru hlavního města se od čtvrtka uskutečnilo několik demonstrací. Demonstranti vyjádřili své názory pálením severokorejských vlajek a podobizen Kim Čong Ila. Ministr obrany Kim Tae-young na základě protestů rezignoval a jeho nástupcem byl v pátek 27. listopadu zvolen známý vojenský stratég Kim Kwan-jin. Seoul oznámil, že pokud KLDR znovu zaútočí, odezva bude tvrdá a neúprosná. V plánu je také zvýšení rozpočtu na obranu země pro rok 2011.

Nepál na konci roku 2010: stát směřující k rozpadu?

Pavel Maškarinec

Ani pět měsíců po odstoupení premiéra Madhava Kumára Nepála nemá Nepál novou vládu, země čelí narůstající politické krizi a v jejím důsledku selhává i proces tvorby nové ústavy, který měl být dokončen již 28. května 2010.

Nepál prošel v posledních dvaceti letech výraznými vnitropolitickými změnami. Po přechodu k demokracii v roce 1990 a ustavení konstituční demokracie, která nahradila dosavadní absolutistický režim krále Bírendry (tzv. paňčajátový systém), upadla země v roce 1996 do vleklé občanské války. Válka vyhlášená Maoisty (Jednotnou komunistickou stranu Nepálu-Maoisté – UCPN-M), kteří požadovali zrušení monarchie a nastolení „demokratické vlády lidu“, trvala deset let a za oběť jí padlo více než třináct tisíc obyvatel (většinu, cca 63 %, nicméně měly na svědomí bezpečnostní složky státu).

Podepsání mírové dohody mezi vládou a Maoisty v roce 2006 do velké míry zlepšilo bezpečnostní situaci v zemi, ale nedokázalo odstranit tradiční negativní jevy nepálského společensko-politického života, mezi něž patří i upřednostňování vlastních zájmů před snahou řešit hluboké problémy země a jejích obyvatel, ústící v neutuchající spory mezi největšími politickými stranami: Nepálským kongresem (NC), Komunistickou stranou Nepálu-Sjednocenou marxisticko-leninskou (CPN-UML) a UCPN-M.

Od voleb do prozatímního parlamentu v dubnu 2008 tak žádná z vlád nevydržela o mnoho déle než jeden rok. Po volbách 2008 sestavil vládu lídr Maoistů Pračánda (vlastním jménem Pušpa Kamál Dahal) a mimo UCPN-M se jejími dalšími členy staly CPN-UML, Fórum pro práva Madhéšů (MDF), Nepálská strana dobré vůle (NSP) a dvě menší strany. Vážné spory nicméně vedly k odstoupení premiéra Pračándy (4. května 2009) a do čela nové vlády, tvořené celkem dvaadvaceti stranami, se 23. května postavil Madhav Kumár Nepál (CPN-UML), jejími dalšími členy se staly i NC a MDF.

UCPN-M se ale nesmířila s odchodem do opozice a snažila se získat zpět premiérské křeslo. Spory mezi nejdůležitějšími politickými hráči vedly k tomu, že parlament nebyl schopen naplnit svůj základní úkol – sepsat návrh nové ústavy v plánovaném termínu 28. května 2010, a v den vypršení tohoto termínu přijali poslanci zákon prodlužující fungování prozatímního parlamentu a datum dokončení ústavy do 14. dubna 2011, výměnou za odstoupení premiéra M. K. Nepála. Ten ale odmítl rezignovat v daném termínu pěti dní, do doby dokud Maoisté nerozpustí vlastní armádu a nevrátí majetek získaný během občanské války. Ve snaze ukončit politický pat premiér Nepál 30. června rezignoval. Ani odstoupení premiéra ale nedokázalo umenšit hluboké rozpory mezi hlavními politickými stranami, což se projevilo v procesu volby nového premiéra.

První kolo volby se konalo 21. července za účasti lídra UCPN-M Pračándy a předsedy poslanecké frakce NC Ráma Čandry Poudela (NC), třetí kandidát předseda CPN-UML Jhalanath Khanal stáhl svou kandidaturu těsně před volbou. Žádný z kandidátů nedokázal získat většinu 301 hlasů z celkově 601 poslanců parlamentu. Následovalo dalších šest neúspěšných kol volby za účasti obou kandidátů, načež před osmým kolem odstoupil po dohodě s CPN-UML kandidát Maoistů Pračánda a Poudel zůstal jediným kandidátem na premiérské křeslo.

V důsledku absence poslanců většiny stran v dalších kolech volby, ale Poudel neuspěl ani v následujících devíti kolech. Počet přítomných poslanců postupně klesl ze 156 až na 101 v šestnáctém kole volby, přičemž sám NC má v parlamentu 110 mandátů. Hluboké rozdělení a politický pat pak mimo ochromení práce parlamentu posiluje i opakované zpochybňování legitimacy vlády v demisi premiéra M. K. Nepála předložit plnohodnotný rozpočet na rok 2011 ze strany UCPN-M. Na druhé straně další politické subjekty opakovaně zpochybňují oddanost Maoistů k mírovému procesu a odmítají proces integrace bojovníků maoistické armády do bezpečnostních složek státu, což dále zesiluje vzájemnou nedůvěru mezi jednotlivými politickými aktéry.

Prozatímním vrcholem sporů se stalo zasedání parlamentu 19. listopadu, kdy vláda plánovala předložit návrh rozpočtu na rok 2011; na stejném zasedání mělo rovněž dojít k 17. kolu volby premiéra. Při pokusu předstoupit před poslance a prezentovat návrh rozpočtu byl poslanci UCPN-M napaden ministr financí Surendra Pandey a byl mu zcizen kufřík s materiály k rozpočtu. Maoisté odůvodnili svůj krok tím, že vláda v demisi není legitimní k takovému kroku (předložení rozpočtu), zatímco vláda kontrolovala tvrzením, že na předchozím jednání Maoisté souhlasili s návrhem rozpočtu. Po tomto incidentu vláda ukončila zasedání parlamentu a rozhodla, že rozpočet bude schválen nařízením vlády. K plánované volbě premiéra pak již vůbec nedošlo.

Čtyři roky po skončení občanské války tak uvízl nepálský mírový proces na mrtvém bodě a spory mezi hlavními politickými stranami začínají ohrožovat fungování země a její budoucnost, přičemž pokračování neschopnosti ustoupit z vlastních pozic ze strany třech nejsilnějších aktérů (NC, CPN-UML a UCPN-M) nastoluje otázku, zda se Nepál znovu nedostává na cestu vedoucí ho mezi rozpadající se státy?

Obamův tanec s Indií

Alice Savonová

Minulý týden se Obama vydal na desetidenní cestu po Asii, během které již navštívil Indii a dále zamíří do Indonésie, Japonska a do Koreje na setkání G20. Co přesně znamená Obamova návštěva v Indii a co přinese pro vztahy mezi Indií a USA?

Obama několikrát definoval partnerství mezi USA a Indií jako „vztah určující 21. století“. Označil premiéra Singha za svého guru a ten naopak nazval Obamu svým osobním přítelem a charismatickým vůdcem. Historicky hraje osobní chemie mezi osobnostmi v indicko-amerických vztazích důležitou roli. Podobné přátelské souznění se mezi 27 zástupci EU a Indií hledá velmi těžko. Premiér Singh vycházel velmi dobře také s prezidentem Bushem. Bushova administrativa držela několik let vzájemnou spolupráci na vlně nadšení díky přípravě bilaterální dohody v oblasti civilní jaderné energetiky. Nyní se ale zdá, že Indii a USA chybí společná vize, ke které by se společně přibližovaly. Americká média kritizovala Obamu, že dostatečně nepracuje na posílení vzájemných vazeb. Také indická média přistupovala k hostům z USA zpočátku spíše vlažně. Postupně však převládlo nadšení z talentu Michelle Obamové pro indické tance a nových obchodních zakázek, které společně s Obamou přivezla 350 členná delegace podnikatelů, novinářů a analytiků. Obama svým tancem bohužel nezaujal.

Mnoho zahraničních periodik vedlo diskuzi o tom, zda Obama použije během své návštěvy obávané slovo Kašmír a přitvrdí ve své rétorice vůči Pákistánu. Obama nakonec pouze naznačil, že Spojené státy nemohou Indii a Pákistánu cokoli nutit a nabídl roli prostředníka při řešení dlouhodobě citlivé situace. Postup Pákistánu vůči teroristickým uskupením na jeho území označil za pomalý a nedostačující. V reakci na tiskovou konferenci indického premiéra a amerického prezidenta oznámil pákistánský ministr zahraničních věcí, že jeho země je připravena spolupracovat s Indií na společném postupu vůči militantním skupinám. Opatrný postup USA vůči oběma jaderným mocnostem potvrzuje nejen diskuze o náplni prezidentské cesty. Původně se zvažovala i zastávka v Afghánistánu. Na druhou stranu, Obama nemůže přeletět Pákistán a navštívit pouze Indii a Afghánistán. Proto se nakonec v rámci regionu nemusela Indie o Obamovu pozornost s nikým dělit.

Mezi sporné otázky zcela jistě patří i odlišné postoje obou států k Iránu, který pro Indii historicky představuje strategického partnera v regionu. Spojené státy se snaží přimět Indii k většímu tlaku na Irán v otázce jeho jaderného programu. Indie se k podobným krokům staví zdrženlivě a odmítla se i přidat k americkým sankcím na Irán.

Obama zdůraznil ekonomickou roli Indie jako protiváhy Číny, se kterou se USA nyní spíše hašteří. Ekonomické vztahy Indie s USA však nejsou bez mráčku. Americké společnosti do Indie nepřesouvají pouze levná pracovní místa v oblasti strojírenství nebo zpracovatelského průmyslu, ale i v high tech. Indové také vytváří největší skupinu imigrantů (H-1B pracovní víza), která v USA pracuje zejména v oblasti informačních technologií. Tento trend vyvolává smíšené reakce v kontrastu s přetrvávající nezaměstnaností v USA. Ne náhodou byla právě víza H-1B zdražena a firmy, které vytvářejí pracovní místa v USA, podléhají výhodnějšímu zdanění.

Ve svém projevu v Dillí Obama podpořil Indii v kandidatuře o křeslo v Radě bezpečnosti. Samotné indické elity roli OSN zpochybňují a větší naděje vkládají do setkání G20, v rámci kterého má Indie významnější pozici. Z pohledu Indie dnes OSN nepředstavuje důležitého hráče v Iráku ani v Afghánistánu, a proto Indové upřednostňují komunikaci s globálními lídry v rámci jiných mezinárodních uskupení.

Partnerství Indie a USA budou i v budoucnu určovat tři faktory: Čína, Pákistán a boj proti terorismu. Indie si v mnoha otázkách prosazuje vlastní politiku, která se liší od amerických zájmů. Obě země nicméně stmelují nejen osobní vazby a taneční talent Michelle Obamové, ale i společné dlouhodobé zájmy v regionu jižní Asie, pro jejichž dosažení se oba státy potřebují.

Horký barmský listopad

Martin Buchta

V Barmě se 7. Listopadu 2010 uskutečnily parlamentní volby. Byly to první volby za posledních dvacet let v tomto státě. Barmánci rozhodovali o 1158 poslaneckých mandátech v jednom svazovém parlamentu a 14 regionálních shromážděních. V každém z nich byla čtvrtina míst předem vyhrazena armádě. Jakémukoliv z vládou podporovaných stran stačilo získat jen 26 procent ze zbývajících křesel, aby v zákonodárném sboru získala navrch. I kdyby opoziční strany ve volbách uspěly, neměly by tak šanci provést potřebné ústavní změny. Počet opozičních kandidátů navíc srazilo i zavedení vysokého registračního poplatku. Junta březnovou změnou volebního zákona navíc předem vyloučila hlavní opoziční stranu Národní ligu pro demokracii (NLD), která vyhrála s výrazným náskokem poslední volby v roce 1990. Volby proto byly spíše formalitou, ve které měl být potvrzen současný stav.

Většina Barmánců rezignovala na volební proces a volební účast byla velice nízká. Zahraniční pozorovatelé nebyli do země v době voleb vpuštěni. Hlasování provázely obvinění z podvodů a za nedemokratické jej označily Spojené státy i mnohé státy Evropské Unie. Americký prezident Barack Obama prohlásil, že barmské volby byly všechno, jen ne svobodné a férové. Několik politických uskupení podalo ihned po skončení na průběh voleb stížnost, neboť podle nich musely stovky státních zaměstnanců hodit hlas představitelům stávajícího režimu. Výsledky voleb vedly k prvním velkým protestům, na které se režim předem připravil. Vojenská junta vyhlásila na 90 dní výjimečný stav, čímž případným demonstrantům v podstatě zabránila v pochodu ulicemi.

Ve volbách podle předpokladů zvítězila Strana svazové soudržnosti a rozvoje (USDP), která je v podstatě politickou odnoží vládnoucí vojenské junty a je těsně napojená na nejvyššího představitele junty Thana Šweie. USDP získala 76,8 procent hlasů v parlamentu a podobně zabodovala i v senátu. Volby potvrdily armádu jako hlavního představitele moci ve státě. Na druhém místě skončila Strana národní jednoty (NUP) blízká vládnoucímu režimu se ziskem 5,7 procenta hlasů. Národní demokratická síla (NDF), největší prodemokratická strana, která se voleb zúčastnila, získala pouhých 1,5 procenta hlasů. NDF je odštěpeneckou frakcí zakázané NLD, v jejímž čele stojí laureátka Nobelovy ceny za mír Aun Schan Su Ťij.

Su Ťij se v západním světě stala symbolem boje za demokracii v Barmě byla 13. listopadu propuštěna na svobodu. Z posledních 21 let strávila za mřížemi nebo v domácím vězení patnáct let. Poslední rok a půl ji barmská junta věznila bez soudu, protože porušila podmínky domácího vězení. Su Ťij totiž v květnu 2009 navštívil americký novinář, který obelstil ochranku a po jezeře připlaval do domu internované političky. Strávil u ní dva dny

Su Ťij se stala v roce 1988 generální tajemnicí Národní ligy pro demokracii, která získala v parlamentních volbách konaných v Barmě poprvé po téměř 30 letech získala NLD 392 ze 485 křesel. Vojenská vláda jí ale odmítla předat moc a nařídila jí domácí vězení za „ohrožování státu“. V roce 1991 dostala Nobelovu cenu za mír. Představitelé barmského režimu se Su Ťij několikrát pokoušeli přesvědčit k emigraci do Velké Británie, kde žije její manžel, dva synové a těžce nemocná matka. Disidentka však pokaždé odmítla z obavy, že by se do Barmy už nemohla vrátit. Věznění Su Ťij vyvolávalo ve světě ostrou kritiku a Barma se kvůli ní dostala do velké izolace. Sama Su Ťij svět opakovaně vyzývala k mezinárodním sankcím a bojkotu turistiky do Barmy. V mnohonárodnostní barmské společnosti vyzývala k podpoře nenásilného dialogu. Zasloužila se také o to, že otázku lidských práv v Barmě začaly řešit mezinárodní organizace. Ihned po propuštění apelovala na své stoupence, aby usilovali o demokracii v Barmě a zároveň vyzvala juntou k přímému jednání.

Propuštění Su Ťij by mohlo nastartovat očekávanou politickou změnu. Očekává se, že by mohla být osobou, která může zahájit rozhovory s juntou, politickými organizacemi a také etnickými skupinami, což jsou tři strany, které se musí podílet na obnově země. Velice důležité v budoucím vývoji bude postoj Indie, která dlouhodobě tvoří základ a oporu demokratické opozice v Barmě. Indie udělila Su Ťij nejvyšší státní pocty v době, kdy byla v domácím vězení. Na druhou stranu Indie pozvala v červenci 2010 na oficiální návštěvu nejvyššího barmského generála Than Shawe, za což si vysloužila kritiku i od amerického prezidenta Baracka Obamy. Propuštění Su Ťij je tak opravdu jen první krok, který navíc připravila sama junta, aby umlčela mezinárodní kritiku. Krok číslo dvě - propuštění dalších 2200 politických vězňů, zatím bohužel není na pořadu dne a zůstává otázkou, kdy si Barmánci budou opět moci svobodně určovat svůj osud.

Náš člověk v Nepálu

Iva Petříčková

V roce 2008 se Dita Chapman, která ve Velké Británii studovala speciální pedagogiku a působila jako sociální pracovníce, rozhodla vydat do Nepálské vesnice Dhawa a učit zde angličtinu. Vřelost místních obyvatel i velký materiální nedostatek jak žáků, tak školy, ve které jako dobrovolnice působila, ji přivedly ke spoluzaložení neziskové organizace Learning Planet (LP).

První cíl, který si tým Learning Planet vytkl, byla oprava školy. Snahou týmu Learning Planet bylo vybudovat energeticky soběstačnou školu, v níž by se rozvíjely dovednosti a znalosti místních žáků a dospělých. To se podařilo a v současné době vznikají plány na výstavbu druhé budovy. Zároveň se LP snaží o rozvoj podnikání místních rodin za pomoci mikrokreditů. Tým Learning Planet v současnosti tvoří bývalý redaktor BBC, ředitel školy, na jejímž zvelebení se Learning Planet podílí, a koordinátorka ženských skupin, která pomáhá rozvíjet podnikání vedené ženami z Dhawy.

Dito, můžeš nám přiblížit oblast, ve které se nachází škola, do které jsi jela v roce 2008 učit?

Škola je ve velmi chudé horské oblasti v Nepálu, není tam elektřina, voda, žádná kanalizace a nejsou tam příjezdové cesty. Je to v kopcích, cesta do vesnice trvá podle počasí, v suchém období dvě hodiny chůze od autobusu, kdy se jde velmi náročným terénem. Pokud prší, pak je třeba jít asi 80 km pěšky. Je v oblasti Gorkha, což je asi 130 km od Káthmándú. Vesnici obývá 5000 lidí, ale bydlí daleko od sebe.

Když ses v září 2008 poprvé dostala do školy, jaké byly Tvé první dojmy?

Když jsem přijela a viděla jsem školu, tak jsem z toho byla celá špatná, protože škola neměla žádné vybavení, jediné, čím disponovala byly křídly a nějaké učebnice. Ale žádné knížky, 75 let stará budova z bláta a kamení se rozpadala, chyběla izolace, všude prach. V jedné třídě namačkaných 50 dětí, které se navíc nemohly soustředit, protože bylo slyšet hluk z okolních místností.

Jaký je vztah mezi školou a jejím zřizovatelem, jak je možné, že byla škola zanedbaná?

Tato škola je státní. Což ale neznamená, že by stát dal peníze. Stát dá v Nepálu jednu třetinu financí, zbytek musí zaplatit místní. Učitelé jsou státní zaměstnanci, ale opět, stát platí jen část učitelů. Ředitel každý měsíc obchází vesnici a vybírá peníze na plat učitelů.

Tím, že škole pomáháte, prakticky suplujete stát. Měli jste možnost se v zápalu provádění změn podívat na věc i z tohoto úhlu pohledu?

Ano, důležité je si na začátku odpovědět na otázku „pomáhat- nepomáhat“. Víme, že vše, co děláme, má mít samozřejmě na starosti nepálská vláda. Ale my na druhou stranu víme, že je v Nepálu masivní korupce, a tak se spousta peněz nedostane tam, kam má. Kromě toho je Nepál dvanáctou nejchudší zemí na světě a prostředky prostě nejsou. Například elektrický proud je jen v

30% domácností. A 30-40% lidí napojení na síť nikdy mít nebude, protože žijí v horách. Zde nyní neziskovky poskytují solární panely, lidé je pomaličku splácí.

Co by se stalo, pokud by NGOs pomoc prostě neposkytly?

Já vím, že lidé do hlavního města protestovat nepůjdou. Všichni jsou šťastní, i když nic nemají. Děti jsou veselé a to nemají ani boty, chodí v roztrhaných uniformách, nemají hračky, ale udělají si je.

Přesto se snažíte zlepšit jejich materiální situaci prostřednictvím poskytování kvalitnějšího vzdělání. Máte nějaké kritérium, podle kterého poskytujete pomoc?

My pomáháme úplně všem. Děti jsou hinduisté. Ve škole jsou všechny kasty, od té nejnížší ‚nedotknutelných‘, až po tu nejvyšší, bráhmany. Asi 70% dětí chodí do školy každý den. Rodiče 30% dětí své potomky do školy nepošílají, v této skupině je nejvíce dětí z nejnížší kasty. Zatím jsme se plně věnovali rekonstrukci školy, takže jsme neměli kapacitu pomáhat těmto rodinám, nyní ale zvažujeme spolupráci s českými NGOs, které by pomohly zlepšit situaci právě těchto dětí.

Je nějaká zásada, jíž se snažíte řídit?

Snažíme se, aby byl projekt udržitelný. V současnosti se neziskovky snaží vytvářet projekty tak, aby fungovaly i po jejich odchodu. Dřív neziskovky přišly, něco udělaly a po odchodu vše krachlo, věci byly v hrozném stavu. Naše škola má solární panely, my jsme na ně dostali grant, tím pádem jsou školy. Škola se o ně musí starat, vytvořit si finanční rezervu, aby bylo na opravy. Nyní škola nemá peníze absolutně na nic. Tím, že má energii, tak má spoustu příležitostí, jak si peníze vydělat. Díky elektrickému proudu se zvyšuje využitelnost celé budovy, knihovna je otevřená po vyučování, děti mohou zůstat, číst knížky, mohou navštěvovat doučování. Ve večerních hodinách se učí číst a psát ženy. Kromě toho si lidé mohou nabíjet mobily, chodit na promítání filmů a sousední budovy jsou připojené na elektřinu.“

Neziskovým organizacím je často vytýkáno, že pracují nezávisle na místních strukturách a místní lidé jsou tak vzdálení utváření projektu. Necítí tak, že je projekt „jejich“ a že právě na nich nejvíce závisí do jaké míry bude úspěšný. Toto odcizení vede i k nízké udržitelnosti projektů. Jak se k této problematice staví tým Learning Planet?

Naším hlavním partnerem je pan ředitel. Je právem hlavou školy, je vzdělaný, pochází z vesnice z okresu Gorkha. Je rozumný a moudrý a jakožto místní působí jako poradce pro celou vesnici. Ředitel školy je zároveň i vůdcem vesnice a snaží se zlepšit situaci, např. na výstavbu nové školy sehnal velkou část peněz přes své známé v Katmandu. Ředitel také přichází s nápady. Nepálci milují fotky a pro každý formulář potřebují fotky, zatím si je však mohli nechat vyrobit jen v nejbližším městě. Škola proto na návrh ředitele koupila tiskárnu, foťák a počítač a i takto vydělává peníze do školního fondu.

Dito, jak jsi sama zmínila, nepálská vláda nemá kapacitu zlepšit úroveň školství, ovšem ani NGOs nemohou změnit vše. Co je hlavním motorem Tvé práce, pokud pracuješ s tímto vědomím?

Pro mě je důležité, když na konci projektu se zlepší konkrétní situace, i kdyby to znamenalo zlepšení života jednoho člověka, tak naše práce má smysl. V našem případě se jedná o 500 dětí a obyvatele vesnice, takže to číslo je výrazně vyšší. Ale i kvůli jednomu dítěti by to stálo za to.

Dito, děkujeme Ti za rozhovor a přejeme Tobě i vašim studentům úspěšný rok 2011!

Tipy na publikace

Energy Economics

Monotematické číslo magazínu Energy Economics *Asian Energy in the Context of Growing Security and Environmental Concerns* se zaměřuje na rychle rostoucí asijské ekonomiky, které čelí hrozbám energetické bezpečnosti a celosvětové klimatické změny ve spojení s procesy industrializace a urbanizace. Tyto země tak musí nejen hledat nové energetické zdroje k naplnění svých nároků, ale současně musí řešit problematiku vzestupu spotřeby fosilních paliv a jejich environmentální důsledky. Jednotlivé studie jsou věnovány Číně, Indii, Japonsku, Jižní Koreji, Šrí Lance, Taiwanu a Thajsku a zaměřují se na širokou oblast energetické politiky, vzhledem k tomu, že všechny z uvedených zemí jsou čistí importéři energie, stojí tváří tvář rostoucím energetickým nárokům a požadavku na zvyšující se energetickou účinnost za využití čistých zdrojů energie.

East-West Center (Asia Pacific Bulletin, No. 83)

Dhruva Jaishankar ve své analýze *US-India Relationship: From Vision to Process* věnuje pobytu prezidenta Baracka Obamy v Indii na jeho nedávné cestě do Asie, která prokázala silnou vizi k vedení dvoustranných vztahů, ale také relativní nedostatek postupů, jenž by tyto vztahy poháněl kupředu. Zatímco veřejný diplomatický úspěch předznamenává užší strategickou spolupráci mezi USA a Indií, Obamova návštěva nepřispěla příliš k jejímu rozvoji. To se shodovalo s debatami ve Washingtonu o tom, zda, resp. do jaké míry, bude Indie hrát užitečnou roli ve strategické budoucnosti USA. Přestože mnoho závisí na schopnosti Indie formulovat své vlastní regionální i globální cíle a identifikovat prostředky k jejich dosažení, musí podle autora Obamova administrativa vytvořit mechanismy pro usnadnění postupného vzestupu Indie v souladu s americkými zájmy, s vytvořením bezprecedentního obranného partnerství jako prvního kroku.

Pozvánka

Festival: Filmasia 2010

Kdy: 3.12 – 5.12.

Kde: Kino Aero, Biskupcova 31, Praha 3

Festival každoročně představuje současnou dynamickou tvář asijské kinematografie prostřednictvím filmů, které se významně zapsaly na filmových festivalech i v distribuci na celém světě.

Promítána bude kolekce snímků od předních dálnovýchodních talentů z oblasti divácky orientované tvorby.

Bližší informace: filmasia.cz

Newsletter vyjadřuje názory autorů. Názory vyjádřené v textu nemusí být nutně stanoviskem Asociace pro mezinárodní otázky.

Editor: Jan Trnka Úvodník: Jan Trnka Minianalýzy: Petra Prášilová, Pavel Maškarinec, Alice Savovová, Martin Buchta Rozhovor: Iva petříčková Anotace: Pavel Maškarinec Pozvánka: Jan Trnka Grafický návrh: Side2 Šablona: Petr Netuka, (úpravy: Jan Trnka) Sazba: Jan Trnka Kontakt na redakci: newsletter.ap@amo.cz

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) Žitná 27, 110 00 Praha 1 Tel./Fax: +420 224 813 460 E-mail: info@amo.cz / www.amo.cz

© Asociace pro mezinárodní otázky 2010
